

Ministarstvo financija

Američka gospodarska komora - AmCham

Božićni ručak

Zagreb, prosinac 2022.

Izazovi proteklih godina

- ◆ Prije 2020. godine, fiskalna politika Vlade RH bila je usmjerena na jačanje fiskalne održivosti - ostvarenja proračunskih viškova i snažno smanjenje udjela javnog duga u BDP-u.
- ◆ U 2020., RH je bila pogođena razornim potresima, ali i posljedicama pandemije COVID 19. (**COVID-19**; šteta za RH od gotovo 40 milijardi kuna; **potresi** -129 milijardi kuna štete)
- ◆ Rezultat: **pad BDP-a** od **8,0%** u 2020. godini; **proračunski manjak** od **7,4%** BDP-a; **javni dug** porastao na **88,7%** BDP-a odnosno za visokih 15,9 postotnih bodova u odnosu na 2019. godinu.
- ◆ Dodatno, posljedice Ruske agresije na Ukrajinu destabilizirale su svjetsko gospodarstvo, a posljedice **inflatornih pritisaka**, **energetske krize** i usporavanja gospodarske aktivnosti osjećamo i osjećat ćemo i u Hrvatskoj.

Izazovi proteklih godina i oporavak

- ◆ Odgovorna fiskalna politika nam je zauzvrat dala mogućnost da bolje reagiramo na tadašnje, ali i trenutne krize i izazove te je dala izuzetno značajan doprinos tijekom proteklih godina, čime smo dokazali kako se možemo nositi sa kriznim razdobljima.
- ◆ Navedeno je doprinijelo snažnom oporavku već **2021.** godine i ostvarenju rasta od **13,1%** čime su se poništili svi prethodni negativni efekti.
- ◆ Za usporedbu sa prethodnom krizom iz 2008. godine, hrvatskom gospodarstvu je trebalo gotovo cijelo **desetljeće** na povratak na pretkrizno razdoblje.
- ◆ Međutim, svjesni smo i kako je kriza kojom se trenutno suočavamo nešto drugačijeg karaktera i zahtjeva prilagođene i primjerene odgovore.
- ◆ Tako se u ovoj **2022.** godini očekuje rast realnog BDP-a u RH od **5,7%**, uz **inflaciju** od **10,4%** te **proračunski manjak** od **1,5%** i **javni dug** od **71,3%** BDP-a.

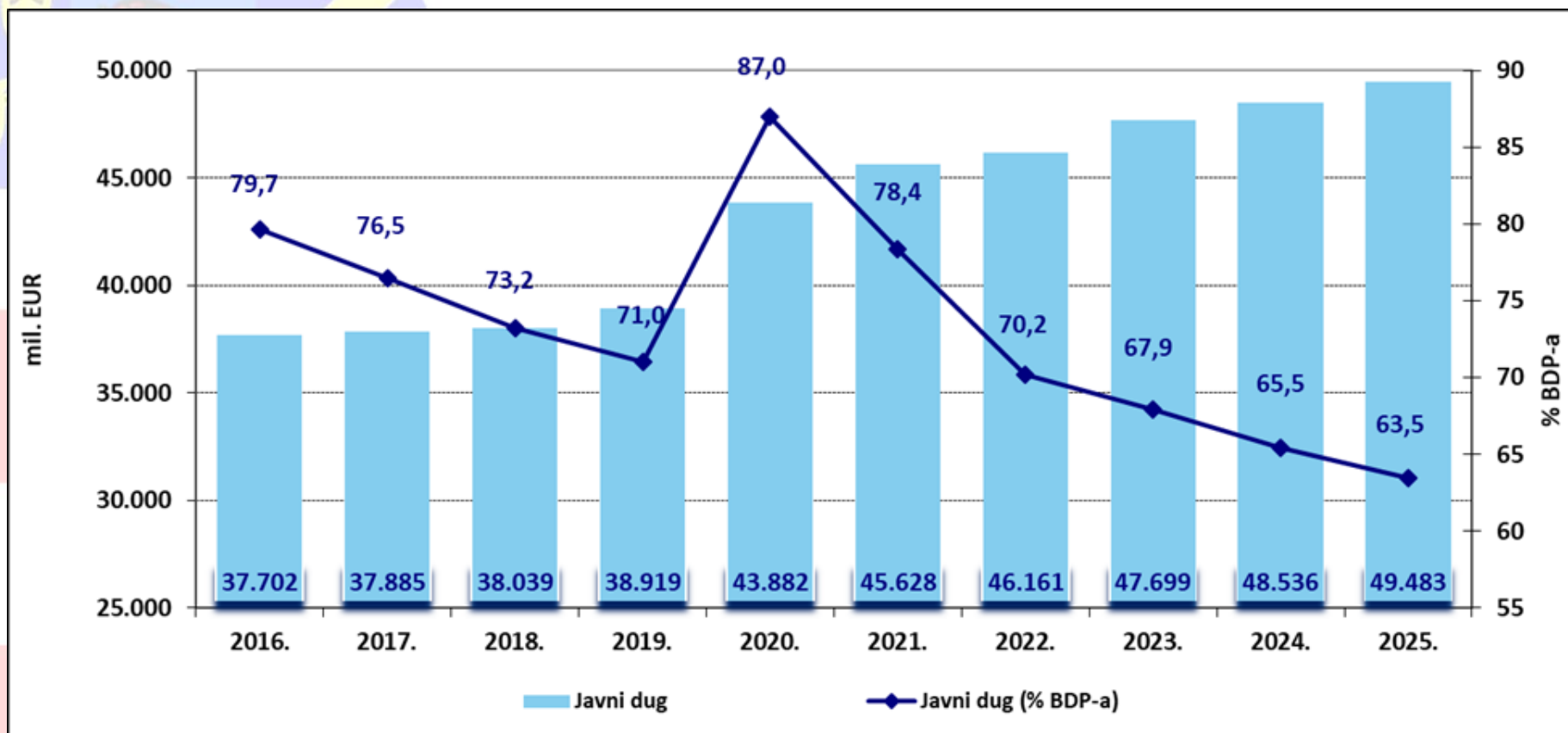

Makroekonomski okvir 2023.-2025.

- ◆ Predviđa se značajno usporavanje gospodarske aktivnosti u RH u idućoj godini, uslijed očekivanog usporavanja globalnog rasta i recesijskih kretanja u mnogim razvijenim gospodarstvima, nepovoljnog utjecaja visoke inflacije na realne tijekove, pogoršanja ekonomskih očekivanja te zaoštavanja uvjeta financiranja.
- ◆ U **2023.** godini predviđa se realni rast BDP-a od **0,7%**, dok se u preostale dvije godine očekuje snažniji gospodarski rast od 2,7% u 2024. te 2,6% 2025. godini, kao posljedica očekivanog ublažavanja inflacijskih pritisaka, jačanja vanjske potražnje te nastavka rasta realnih plaća.
- ◆ **Inflacija** potrošačkih cijena bi u 2023. trebala usporiti na **5,7%** te potom na 2,5% u 2024. i 2,3% u 2025. godini.
- ◆ **Smanjenje udjela javnog duga** u BDP-u po **prosječnoj stopi od 2,2 postotna boda** u razdoblju 2023. – 2025.
- ◆ Na **tržištu rada** se ne očekuju izraženija negativna kretanja pa će tako broj zaposlenih u 2023. zabilježiti blago povećanje, dok će se stopa nezaposlenosti zadržati na ovogodišnjoj razini.

Javni dug 2016. - 2025.

Ključne odrednice Državnog proračuna 2023.

◆ Značajno izmijenjen makroekonomski kontekst.

- Izgledi za slijedeću godinu znatno su nepovoljniji i neizvjesniji.
- Proračun usmjeren na očuvanje gospodarskog rasta i zaposlenosti, ali istovremeno ne smije djelovati inflatorno.

◆ Proračun sadrži i protukrizne elemente.

- Zaštita najranjivijih, uz snažnu redistributivnu ulogu države, što uključuje i financiranje različitih mjera koje omogućavaju pomoć našim najugroženijim građanima i poduzetnicima. (Ukupni trošak mjera - 643,2 milijuna eura).

◆ Proračun donosimo i u izmijenjenom vanjskopolitičkom i geoekonomskom kontekstu.

- Intenzivnija aktivnost države kroz ulaganja, prije svega:
 - U energetska infrastrukturu
 - U obrambenu sposobnost
 - U zelenu i digitalnu tranziciju gospodarstva

◆ Održiv – osiguravanje kontinuiranog smanjenja udjela javnog duga u BDP-u, uz održavanje razine deficita unutar Maastrichtskih granica.

◆ Otporan – proračun pridonosi jačanju naše konkurentnosti, produktivnosti i zaposlenosti.

◆ Osigurava preduvjete za poticajnije okruženje i demografsku obnovu zemlje.

Mjere Vlade RH

- ◆ Paket mjera od **1. travnja 2022.:** Vrijednost paketa mjera za ublažavanje udara na standard građana i poduzeća: **4,8 milijardi kuna** za kućanstva, poduzeća i poljoprivrednike.
- ◆ Paket mjera od **1. listopada: 21 milijarda kuna** za građane, ustanove i poduzeća.
 - Za ograničenje cijene struje i toplinske energije (HEP) **5,9 milijarde kn**
 - Porezne olakšice i smanjenje trošarina na gorivo **2,8 milijarde kn**
 - Za naknade i potpore socijalno ugroženim skupinama, nezaposlenima, umirovljenicima, studentima, poljoprivrednicima **2,5 milijarde kn**
 - Za energetske obnovu kuća i višestambenih zgrada **988 milijuna kn**
- ◆ **Dodatne mjere za poduzetnike**
 - Bespovratne potpore poduzetnicima za energetske tranziciju **1,9 milijardi kn**
 - Za kredite za obrtna sredstva uz subvencioniranje kamata za poduzeća u teškoćama **3,8 milijarde kn**
 - Za jamstva HBOR-a za kredite izvoznicima u teškoćama **3,1 milijarde kn**

Porezno rasterećenje, novčane nagrade, naknade i trošarine

- ◆ **Neoporezivi primitci.** Ove mjere poduzetnicima otvaraju prostor za stimulaciju zaposlenih kroz **povećanje neoporezivih primitaka:**
 - prigodne nagrade za 66,67%
 - novčane nagrade za radne rezultate za 50%
 - dar za dijete u naravi i dar do 15 godina starosti za 66,67% (pojedinačno)
 - naknada za prehranu zaposlenih za 20%
 - naknada za korištenje privatnog automobila u službene svrhe za 50%
 - budućih umirovljenika gdje se neoporezivi primitak povećava za 25%
- ◆ **Vrijednost mjere: 76,9 milijuna eura**
- ◆ **Vlada RH je u ožujku donijela Uredbu o izmjeni Uredbe o visini trošarine na energente i električnu energiju, kojom se snižava visina trošarine za 40 lipa po litri bezolovnog motornog benzina te za 20 lipa po litri dizelskog goriva na razdoblje od 90 dana. U lipnju je izmjenom navedene Uredbe trošarina dodatno smanjena za 40 lipa po litri bezolovnog motornog benzina te za 20 lipa po litri dizelskog goriva.**

Doprinos poreznog sustava - Porezna reforma

◆ 2016. – početak porezne reforme

Ciljevi:

1. smanjenje **ukupnog poreznog opterećenja**
2. stabilan, održiv i jednostavan porezni sustav
3. socijalno pravedniji porezni sustav
4. rasterećenje industrije i gospodarstva te podizanje konkurentnosti pa time i jačanje izvoza
5. veća pravna sigurnost za porezne obveznike

◆ 5 krugova poreznog i administrativnog rasterećenja - omogućeno je rasterećenje u visini preko 10 mlrd kn.

1. krug - primjena od 1. siječnja 2017.
2. krug - primjena od 1. siječnja 2018.
3. krug - primjena od 1. siječnja 2019.
4. krug - primjena od 1. siječnja 2020.
5. krug - primjena od 1. siječnja 2021.

U bitnome...

◆ Porez na dobit

- tijekom više krugova porezne reforme te izmjenama pragova prihoda, stopa poreza na dobit smanjena je sa 20% na 18% za obveznike koji ostvaruju prihode iznad 7,5 mil. kn (do 2020. prag je bio 3 mil. kn), te je za male i srednje porezne obveznike koji ostvaruju prihode manje od 7,5 mil kn porezna stopa smanjena na 10%. Također, smanjena je i stopa poreza po odbitku pri isplati dividendi i udjela u dobiti sa 12% na 10%
- od 2017. godine uvedena je mogućnost plaćanja poreza na dobit prema novčanom načelu (plaćeno/naplaćeno) i plaćanje poreza na dobit u paušalnom iznos za dio gospodarske djelatnosti neprofitnih organizacija

Porezna politika-važna uloga za rasterećenje gospodarstva

- ◆ **Antiinflatorne mjere** koje su napravljene odnosno planirane po tematici poreznog rasterećenja i zadržavanja potrošnje građana, kao i industrije:
 - smanjen PDV na 5% na isporuke prirodnog plina obavljene u razdoblju od 1. travnja 2022. do 31. ožujka 2023.
 - proširena primjena stope od 5% (dječja hrana, jestiva ulja, masti...)
 - stopom od 5% oporezuje se isporuka grijanja iz toplinskih stanica uključujući naknade vezane uz tu isporuku te isporuka ogrjevnog drva, peleta, briketa i sječke, koje se obavljaju u razdoblju od 1. listopada 2022. do 31. ožujka 2023.
 - stopom PDV-a od 0% oporezuje se isporuka i ugradnja solarnih ploča

Dodatni porez na dobit

◆ prijedlog primjene u Republici Hrvatskoj:

1. **izravna primjena Uredbe EU** – na obveznike solidarnog doprinosa iz Uredbe; *prema dostupnim podacima u Hrvatskoj upitno postojanje obveznika prema Uredbi*

2. **donošenje posebnog propisa** – Zakon o dodatnom porezu na dobit

◆ prijedlog posebnog propisa - pravedna raspodjela tereta uslijed nepovoljnih gospodarskih okolnosti s postizanjem učinka solidarnog doprinosa – oporezivanje **uvećane dobiti u svim sektorima - izvanredna i jednokratna mjera**

◆ porezni obveznik:

1. u poreznom razdoblju ostvari prihode veće od 300 milijuna kuna (40 mil eura za 2023.) – potencijalno veliki i srednji obveznici prema Zakonu o računovodstvu, neovisno o djelatnosti

2. ima povećanu dobit (poreznu osnovicu dodatnog poreza) - obveznici s najjačom gospodarskom snagom i u pravilu obveznici revizije

Dodatni porez na dobit

◆ porezna osnovica:

- prema kriteriju iz Uredbe EK – ekvivalentna nacionalna mjera
- obuhvaćene **sve djelatnosti**
- višak dobiti kao pozitivna razlika dobiti iz 2022. i prosječne dobiti ostvarene tijekom 4 fiskalna razdoblja (od 2018. do 2021.) uvećane za 20% - 20% povećane dobiti ne ulazi u poreznu osnovicu

◆ porezna stopa - 33% (ili 1/3 porezne osnovice - porez)

- 2/3 uvećane dobiti - za financijsku stabilnost i investicije

◆ razdoblje primjene

- za 2022. – izvanredna i jednokratna mjera

Europodručje 1.siječnja 2023. - koristi

- ◆ **Valutni rizik** za stanovništvo i poduzeća **nestaje** i ne bi imali rizik valutne krize; **mjenjački troškovi** zamjene kuna u eure nestaju; trajna korist pritiska na **smanjenje kamatnih stopa**; **poticaj međunarodnoj razmjeni i ulaganjima** bio bi trajan i velik...
- ◆ Odluka o ulasku RH u europodručje doprinijela je i povijesno najvišem investicijskom rejtingu RH. Tako je već u srpnju 2022. godine, agencija Moody's podigla rejting RH za dvije razine, na „Baa2“, uvrstivši ga u investicijsku kategoriju, uz stabilne izgledе. Zatim je i agencija Fitch podigla investicijski kreditni rejting RH za jednu razinu, na „BBB+“, a Standard and Poor's na „BBB+/A-2“, također uz stabilne izgledе.
- ◆ Veća mogućnost i obujam financiranja na tržištu kapitala.
- ◆ Dodatna zaštita kroz pristup Europskom mehanizmu za stabilnost (ESM) koji osigurava financijsku stabilnost unutar europodručja pomažući državama europodručja koje imaju financijske poteškoće ili kojima one prijete.

Schengen 1. siječnja 2023.

- ◆ Jednoglasna odluka svih članica, kojom je potvrđeno članstvo Hrvatske u schengenskom prostoru s 1. siječnja 2023.
- ◆ Na tome je Vlada predano radila, ispunivši sve potrebne kriterije, što su prepoznale i sve europske institucije koje su Hrvatskoj dale pozitivnu ocjenu.
- ◆ Članstvo u schengenskom prostoru donijet će niz prednosti za hrvatske građane i gospodarstvo, posebice u pogledu slobode kretanja i prelaska granica, bržeg i lakšeg protoka roba i usluga te daljnjeg rasta turističkog prometa, uz brojne druge
- ◆ Ministarstvo financija dalo je značajan doprinos kroz pristupno razdoblje putem izgradnje, opremanje i pripremu svih graničnih prijelaza.

Nacionalni plan oporavka i otpornosti

- ◆ Dokument na više od 1200 stranica sadrži opis **76 reformi i 146 ulaganja** na koja će ta sredstva biti usmjerena. Strukturiran je u pet komponenti i jednu inicijativu.
- ◆ **Predanost reformskim naporima** koji će značajno doprinijeti jačanju otpornosti hrvatskog gospodarstva u okolnostima rastuće inflacije i recesijskih pritisaka
- ◆ Do sada nam je za provedbu reformi i investicija definiranih NPOO-om uplaćeno 11,4 milijardi kuna, što je više od četvrtine ukupnog iznosa bespovratnih sredstava predviđenih za provedbu NPOO-a (u rujnu 2021. predujam od 6,1 milijardi kuna; prva tranša u lipnju 5,3 milijarde kuna temeljem 34 pokazatelja ispunjena do kraja 2021. godine).
- ◆ Nakon 25 pokazatelja iz prve polovine 2022. godine, za par dana stiže druga tranša u visini od 5,3 milijarde kuna, a trenutno se intenzivno radi na provedbi 45 pokazatelja do kraja ove godine.
- ◆ Samo u ovoj prvoj godini provedbe, objavljeno je preko 100 natječaja, poziva i nabava, vrijednih preko 30 milijardi kuna, čime već u prvoj godini njegove provedbe pokrećemo investicije u vrijednosti nešto preko 70% ukupno alociranih bespovratnih sredstava.

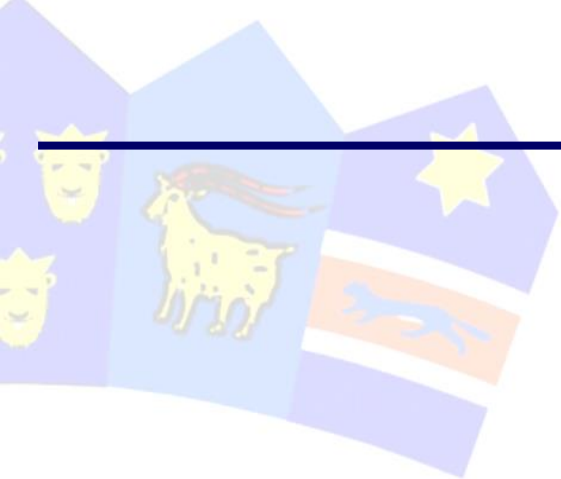

Ugovor o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja između RH i

SAD-a

- ◆ Potpisan ugovor o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja između Republike Hrvatske i Sjedinjenih američkih država – **7. prosinca 2022.**
- ◆ Potpisivanje Konvencije još je jedan u nizu pozitivnih koraka u međusobnim odnosima Republike Hrvatske i Sjedinjenih Američkih Država, nakon odluke o ukidanju viza za hrvatske građane.
- ◆ Postići će se brojne olakšice pri oporezivanju svih vrsta dobiti i dohotka, kao i poboljšanje uvjeta za povećanje međusobne razmjene dobara i usluga te povećanje stupnja ukupne gospodarstvene aktivnosti obiju država. Neke od njih su:
 - definira se pojam rezidenta
 - mirovinski fondovi i neprofitne udruge definiraju se kao rezidenti (npr. omogućuje se snižena, odnosno nulta porezna stopa na oporezivanje dividendi iz SAD koje primaju hrvatski dobrovoljni mirovinski fondovi),
 - Konvencijom su pokriven hrvatski porez na dobit, porez na dohodak kao i prirez porezu na dohodak te pokriva i opća pravila protiv izbjegavanja plaćanja poreza,
 - omogućuje se snižena porezna stopa za naknade za autorska prava (5% prema Konvenciji u odnosu na 30% prema američkim propisima),
 - odredbom koja se odnosi na oporezivanje mirovina dogovoreno je podijeljeno pravo oporezivanja mirovina uz napomenu da država izvora mirovine ima primarno pravo oporezivanja mirovine stopom koja ne prelazi 10% bruto iznosa plaćanja,

Hvala na pažnji!

